

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Levél a szerkesztőhöz

Kedves Szerkesztő Ur! Hosszu hónapok teltek el, hogy nem zavartam irásommal. Két esztendeje is van már talán, amikor az elfelejtett magyar Miatyánk körüli vitába én is beleszóltam és procul negotiis hallattam elfogulatlan véleményemet. Falusi magányomban szorgalmasan olvasom az újságokat és a világ folyásáról való ismereteimet igyekszem a rádió igénybevételével is kiegészíteni. Ősi keresztény család sarjadéka vagyok; okirataim, melyeket lelkiismeretes ősök gyűjtöttek, kétségtelenül igazolják, hogyha történetesen előharcosa lennék a ma oly divatos fajkutatásnak és fajvédelemnek, karrieremet nem törné derékon olyan szépségiba, hogy valamelyik dédszülőm zsidó volt. Ezzel nem fajlisztaságot akarom kihangsúlyozni, hanem csak érdekeltenséget bizonyítani a zsidókérdésben.

Van és mindig volt zsidóprobléma, mióta Izrael népe szétszórtodott szerte a világon és Afrikából meg Ázsiából Európán át Amerikában is új hazát keresett és talált magának. Szerekek a régmúlt temetőjében bolyongani és szívesen lapozgatok letűnt évszázadok krónikáiban. Olvasom, hogy az Árpád-házi magyar királyok idejében, ha pénzre volt szükség, „a zsidókhoz, izraelitákhoz és szerencséhez fordultak”. Ugyanez volt a helyzet a vegyesházból származó fejedelmek alatt is. Mária Terézia is nem egyszer igénybe vette a prágai zsidók anyagi segítségét. Hogy a királyok a zsidókhoz fordultak pénzért, annak a jele, hogy ezeknek volt pénzük. Hogy pedig pénzük volt, annak volt a következménye, hogy törvényekkel és rendeletekkel kizárták őket a foglalkozások legnagyobb részéből, meghagyva nekik a pénzváltást és pénzümveletekkel való foglalkozást, ami akkoriban bizonyos mértékig megvetett hivatás volt. Fény az, hogy a zsidóságban az évszázadok folyamán nagymértékben kifejlődött a kereskedelmi érzék, mely apáról fiúra szállva, szinte versenyképtelenné tette a katonáskodással, vagy irtókézeléssel foglalkozókat a zsidókkal szemben.

Én még nagyon jól emlékszem, hogy a múlt század utolsó évtizedeiben szinte szegényszámba vették, ha a földnélküli földbirtokos, vagy ratonatiszt fia kereskedelmi pályára ment. A jószág, a megyei vagy miniszteri tisztviselő szemében a bankfiu alacsonyabbrendű volt és a fizetésnélküli megyei gyakornok, a társadalmi „anglétrán elérhetetlenül magasban állott a bankpraxi fölött. A háborúig sem sokat változott a helyzet. A gazdának leghőbb vágya volt, hogy fia pap, vagy lateiner legyen, kereskedelmi pályára nem is gondolt, mert „az zsidónak való”. Nem is volt semmi baj a zsidósággal mindaddig, míg be nem következtek a világháború után szerencsétlenek a még ma is uralkodó zilált viszonyok. És ha visszatértek az elmúlt századok történelmébe, azt látom, hogy zsidókérdés, a zsidókkal való elégedetlenség olyankor ütötte fel a fejét, ha a társadalom körül valami baj mutatkozott. II. Endrének pénz kellett háborúskodásra, csak a zsidóktól kaphatót. Ennek ellenében természetesen le kellett kötnie bizonyos állami jövedelmeket. Ha a háború rosszul ütött ki, ami egyértelmű volt a tőkének rosszul sikerült befektetésével, nyomban jelentkezett az elégedetlenség a zsidókkal, mintha bizony ők vesztették volna el a háborút. Mária Terézia ugyancsak egész uralkodása alatt háborút viselt porosz Friggyessel, de legyőznie nem sikerült. Pénzért ő is zsidókhöz fordult, vesztett csaták után azonban ellenszenvet ellenük irányult. És még számtalan ilyen példát nyújt a történelem. Azt a következtetést kell ebből levonnom, hogy a zsidókérdés mindig akkor keletkezett, amikor a figyelmet más kellemetlen dolgokról kellett elvonni. Ugyanezt tapasztalhatunk napjainkban is. Nem vagyok szerelmes a zsidókba,

csak azért, mert zsidók, de viszont utálatot, vagy haragot sem érzek ellenük, csak azért, mert zsidók. Aminthogy a keresztényt sem tudom egyedül kereszténységéért becsülni. Nem rokonszenves a raccsoló, dzsentriszkedő, monoklival szemét rontó zsidó jampec, de visszataszító az urambátyamoskodó, tehetségtelenséget buta göggel pótolni akaró keresztény ifju is, aki érdemként csak arra tud hivatkozni, hogy ő nem zsidó. Látom a hibát itt is és ott is. Tudom azt is, hogy nem érdemtelen zsidónak lenni, de nem érdem kereszténynek lenni sem. Érdem az, ha valaki nemcsak keresztelleve alapján keresztény, ha élete is vetülete a keresztény világfogáshnak, a kereszténység nemcsak keret, hanem tartalom is.

Öreg ember vagyok már, kedves Szerkesztő Ur, kenyerem javát megettem, a világ hívságos dolgai nem izgatnak. Fáj azonban, ha azt kell látnom, hogy a kereszténység csak az ajkamon él és minél urresebb a lélek, annál hangosabb a szó. Kritizálnak, bírálják, elégedetlenkednek, divatos jelszavakat hangoztatnak, de hiányzik belőlük a komoly építőakarát, a mélyszéges keresztény hit és meggyőződés. Negativumokban utaznak, de nem rendelkeznek a pozitív keresztény életcélal. Mert a sopánkodás és siránkozás, vagy acsarkodás és becsmérlés nem lehet életcél. Elhiszem, hogy fáj nekik, ha azt látják, hogy egyes zsidó kezekben levő vállalatok a vi-

lágion végighömpölygő antiszemita áramlat reakciójaként a leépítésnél kevesebb kiméletet tanúsítottak keresztény alkalmazottaikkal szemben, de az elintézés módja nem az, amit választottak. Hiába volt ez a retorzió ilyen módszereit igénybevevő vállalatok részéről is és ha keresztény üzemek erre azzal válaszoltak volna, hogy ők meg elbocsátják zsidó alkalmazottaikat, a kölcsönösség alapján megtalálhatták volna a méltányos elintézés lehetőségét. A zsidó szolidaritással szemben azonban hiányzik a keresztény szolidaritás. Hogy ez így van, annak oka, hogy a keresztény szellem nem él a lelkekben. Ezt a keresztény szellemet erősíteni, ápolni, cselekvőképessé tenni lenne hivatása az arra hivatottaknak.

Eltértem kissé a tárgyról, de csábít az alkalom. A zsidókérdés felvetése abban a formában, ahogyan ma történik, szerény véleményem szerint, mellébeszélés, elvonása a figyelemnek sokkal súlyosabb társadalmi problémáktól. Magyarországon nem a zsidókérdés az égető, hanem a földreform. Ha minden zsidót leépítenek is, ettől még egyetlen nincsetlen földmunkás sem lesz birtokos. Telepítsenek a mai tanvák helyére falvakat, adjanak megélhetési lehetőséget minden éhezőnek, ebbe az akcióba kapcsolják bele cselekvőleg a zsidóságot is és ha már minden arra érdemes parasztnak meglesz a maga földje és kis gazdasága, akkor nyulianak majd hozzá a zsidókérdéshez. Addigra talán a zsidóság maga is megtalálja ennek a sebnek a gyógyító irját. Hiszen olyan seb ez, mely zsidót és nemzsidót egyaránt éget. (Cs—y).

A Balkán államok a béke szolgálatában

Belgrádi lap érdekes cikke a Bucaresti Balkán-konferencia jelentőségéről

Bucarestből jelentik: Calinescu miniszterelnök-helyettes és neje kedden a miniszterelnökségi palota termeiben villásreggeli adtak a Balkán-konferencia delegátusainak tiszteletére. A meghívottak között voltak Metaxas görög miniszterelnök és neje, Saracioglu török külügyminiszter és neje, Cinciar Markovics jugoszláv külügyminiszter, Dukics jugoszláv nagykövet, Collas görög követ, Tanrioev török követ, Mironescu koronatanácsos, Gafencu külügyminiszter és neje, Slavescu hadfelszerelési miniszter és neje, Ernest Urdareanu udvari miniszter és neje, Gujoiu nemzetgazdasági miniszter és neje, Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter, Ra ea munkügyi miniszter és neje, Dragomir Silviu kisebbségi államtitkár és neje, Grigorcea nagykövet, a külügyminisztérium vezértitkára és még számosan.

A Balkán-konferencián résztvevő külföldi államférfiak tiszteletére hétfőn este a külügyminisztériumban rendezett fogadás az utóbbi idők legfényesebb estélye volt. A fogadáson a főváros politikai, közéleti és művészeti életének legszármottevőbb tagjai jelentek meg.

„A BALKÁN ÁLLAMOK A BÉKE SZOLGÁLATÁBAN”

Belgrádból jelentik: A belgrádi lapok a Balkán szövetség konferenciájával foglalkozva emlékeztetnek arra, hogy a szövetség célja a béke megalapozása és az országok egymásközi viszonyának megjavítása. A Politika hangsúlyozza, hogy a Balkán szövetség jelenlegi konferenciája a legbarátságosabb légkörben folyik és nemcsak a tagállamok közötti, hanem a szomszédok és különösen a Bulgáriával való együttműködést akarja előkészíteni. A Samouprava vezércikkének címe: „A Balkán-államok a béke szolgálatában”. A cikkirő emlékeztet arra, hogy évtizedekkel ezelőtt a Balkán félsziget Európa puskaporos hordója volt, ma pedig az európai földrész legbékésebb része. A bucaresti értekeztet nem-

csak a Balkán államok egymásközi viszonyával foglalkozik, hanem tagadhatatlanul az európai béke egyik legfőbb biztosítéka.

Jugoszlávia a jövőben is a szövetség keretén belül folytatja gyümölcsözően békés munkáját, mert külpolitikája éppen úgy, mint a múltban, építő irányzatú.

A BULGÁR ALLÁSPONT

Ankarából jelentik: A török lapok jelentései szerint a Balkán-konferencia az európai és a világbéke szempontjából a legjobb kilátások mellett nyílt meg. A Balkán szövetség még biztosabb és produktívabb alapon nyugszik, mint eddig, amit igazol Kiossevanoff bulgár miniszterelnök és Saracioglu török külügyminiszter nemrég elhangzott nyilatkozata. A bulgár miniszterelnök ugyanis az egyik török lap munkatársa előtt a következő kijelentést tette:

— Barátai vagyunk a Balkán szövetségnek. Nem kételkedünk abban, hogy nemzeti helyzetünket érintő problémákat az idők folyamán barátságos módon rendezni fogják. Ellensége vagyok mindenféle külföldi beavatkozásnak, mert a bennünket érintő kérdéseket az érdekelt Balkán-államokkal tárgyalások útján fogjuk megoldani. Eppen ezért minket is úgy kell tekinteni, mint a Balkán szövetséghez tartozó országot

TÖRÖKORSZÁG FEKETETENGERI EGYEZMÉNYT JAVASOL

Londonból jelentik: A Daily Telegraph bucaresti tudósítójának jelentése szerint a balkán-konferencia tegnapi ülésén a török külügyminiszter azt javasolta, hogy a Fekete tengeren érdekelt államok létesítsenek a balkán egyezmény mintájára Fekete tengeri paktumot, a melybe Oroszországot is vonják be.

Az angol lap értesülése szerint Románia még nem nyilatkozott a javaslatra. Jugoszlávia ellene van az egyezménynek, Görögország állásfoglalása még ismeretlen.

Megérkeztek az

új tavaszi minták

öltöny- és felöltő-
szövetekben

RABONG & SCHNEIDER R. T.

TIMISOARA, I. Piata Bratianu, sarokhelyiség
a püspöki palotában

Temesvár Aradon keresztül kapcsolódik bele a nyugati repülőforgalomba

A Bánságot nem érintő járatokhoz autóbusz viszi a temesváriakat az aradi repülőtérré. Magyarország, Jugoszlávia, Olaszország és Németország is menetrendszerű járatot kapott

Aradról jelentik: A tavalyi volt az első év, amikor a „LARES“-társaság repülőgépei nemcsak Románia nagyobb helységeivel és Bucarestivel kötötték össze Erdély, Bánság és az ókirályság városait, hanem a szomszédos országok fővárosaival is. A nyugati határszél városai: Arad és Temesvár, modern repülőteret kaptak és az egyre élénkülő határmenti forgalom csúcspontra Aradon volt. Arad új, modern repülőterén naponta szálltak le Romániát a nemzetközi légiforgalomba bekapcsoló óriási és kényelmes személyszállító gépek, amelyekkel rövid idő alatt lehetett elérni a közeli nagyvárosokat. Aradot mindennapi járat kötötte össze Kolozsvárral, Cernăuțival, Bucarestivel és Budapesttel. Temesvár úgy kapcsolódott bele ebbe a forgalomba, hogy azokhoz a gépekhez, amelyek nem álltak meg Temesvárott, megfelelő vonatot és CFR-autobuszokat kapott Aradra. Mindez azonban egy évvel ezelőtt volt és az azóta eltelt néhány hónap alatt ismét sokat fejlődött a repülés ügye és a LARES az idén a tavalyinál is jóval nagyobb és szélesebb programmal várja a repülőforgalom megindulását.

A gyorsaság korszakában állnak a mai embernek minden sürgős, minden sietős. Néhány évvel ezelőtt még a vonat, vagy a gépkocsi is kielégítette a XX.-ik század emberének az igényeit, ma azonban már a repülőgép dominál a közlekedési eszközök között. Leonardo da Vinci, vagy Bleriot kezdetleges repülési kísérletezései már teljesen tökéletesítve szolgálják a civilizációt. A levegő első meghódítóinak kezdetleges, a mai szemmel már szinte neveltségű gépei óriási, modern, biztos és kényelmes, többmotoros gépmadarakká váltak, amelyek tengerek és kontinensek felett szállítják az utazó közönséget. Minden ország azon igyekszik, hogy a lehető legtöbbet tegyen a repülés fejlesztése érdekében, mind egyik állam arra törekszik, hogy bekapcsolódhassék a nemzetközi légiforgalomba. Nálunk ez tökéletesen sikerült is a LARES repülő-társaságnak, mert alig pár éves működése alatt

teljesen kiépítette Európán egyik legbiztosabb, legkényelmesebb és legmegbízhatóbb légi hálózatát.

A román repülő-társaság által üzemben tartott Douglas és Lockheed Electra amerikai, De Havilland angol, Savoia Marchetti olasz, Junkers német és Potez francia óriási személyszállító repülőgépek bonvontják le Kelet-Délkelet és újabban Közép-Európa nagyobb városai között is a forgalmat. A LARES vezetősége belátta, hogy a kereskedelmi repülés tökéletesítéséhez nemcsak elsőrangú gépek kellene, hanem feltétlenül szükséges hozzáértő, fegyelmezett és modernül kiképzett személyzet is. Eppen ezért

a vállalat külföldön tanítatja ki alkalmazottait,

november 15-től február elsejéig az egész személyzet — nemcsak a pilóták, hanem a megfigyelők, rádiótisztviselők és az irdai tisztviselők is — különleges kiképzésben részesült. A tényleges személyszállító forgalom az országban április tizenötödikén indul meg.

Nemcsak a személyszállítás, hanem a különböző postai küldemények szállításának megkönnyítése érdekében is lényeges újításokat eszközölt a LARES. A postai küldeményeket a lehető legalacsonyabb áron viszik a társaság gépmadarai, a szállítmányért felelősséget vállalnak és a repülőtérről rendeltetési helyére küldik, nemcsak a leveleket, hanem az árut is.

A LARES az idén az alábbi belföldi vonalakat tartja üzemben:

Arad — Temesvár — Turnu Severin — Craiova — Turnu Magurele — Bucaresti; Bucaresti — Marosvásárhely — Kolozsvár — Szatmár; Bucaresti — Galati — Ismail — Cetatea Alba; Bucaresti — Galati — Chisinau; Bucaresti — Constanta — Balceci; Cernăuți — Iasi — Galati — Consanta; Cernăuți — Kolozsvár — Arad, mig

a külföldi járatok közül az alábbiakat bonvontja le:

Bucaresti — Arad — Budapest — Prága — Berlin; Bucaresti — Belgrád — Zágráb — Velence — Milánó; Bucaresti — Cernăuți — Lemberg — Varsó; Bucaresti — Konstantinápoly és Bucaresti — Belgrád — Zágráb — Velence — Torino

A pálinka hatása alatt leütötte barátját, aki belehalt sérüléseibe

A krassómegyei Prigor községben az elmúlt év október nyolcadikán este Ruja Nicolae tizenkilenc éves gazdagény Lazarel Ilicu nevű barátjával végigjárta a pálinkafőző üsöket és mindenütt meköstölték a friss pálinkát. A kofoltgatás eredményképpen mindketten berugtak. Késő este volt már, amikor elváltak, de egyik sem ment haza. Később útra találkoztak az uccán. Lazarel gyanulnui odament a barátjához, de mielőtt bármit mondhatott volna Ruja egy ladoroggal fejbe ütötte. Lazarel betört

fejével összeest és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy néhány nap múlva a kórházban, ahova beszállították, meghalt. Ruja letartóztatott és emberölés vádja miatt a bűnelőtlébe elé állították. A tegnapi tárgyaláson Ruja védelmét id. Iulia Livius dr. ügyvéd látta el, aki a vád áttörését kérte és azzal érvelt, hogy csupán halált okozó súlyos testi sérülésről lehet szó. A bűnelőtlébe helyt adott a védő előterjesztésének és Ruja Nicolae halált okozó testi sérülés miatt három évi fogságra ítélte.

1500 millió fontra rug már Anglia fegyverkezési költsége

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén Chamberlain kijelentette, hogy ezidőszereint nem tehet nyilatkozatot Franco kormányának elismeréséről, mert tárgyalások folynak ebben a kérdésben Franciaország és Anglia között.

Butler külügyi államtitkár egy interpellációra válaszolva nyilatkozott és azt mondta, hogy az angol kormány nem állanak részletes tudósítások rendelkezésére arról, hogy Csehszlovákia háború esetén szabad átvonulást biztosított a német csapatoknak. Azt is kijelentette, hogy a brit kormány nem tekinti a római egyezmény megsértésének azt a tényt, hogy Olaszország 30 ezer katonát küldött ismét Libiába, bár előzetesen ugyanolyan létszámú katonaságot kivont onnan.

Sir John Simon pénzügyminiszter megnyitotta a nemzetvédelmi kiadásokra vonatkozó javaslat vitáját és bejelentette, hogy a nemzetvédelmi szükségletekre 400 millió font sterling helyett 800 millió font sterling kölcsönt kell felvenni.

Miután Sir Simon pénzügyminiszter beterveztette javaslatát a fegyverkezési költségek felémeléséről, megállapította, hogy a fegyverkezési költségek meghaladják az 1500 millió fontot, ha csak nagyon gyors javulás nem áll be nemzetközi téren.

Sajnos, siralmas és borzalmas dolog, folytatta a pénzügyminiszter, hogy a világ jövendelmének ilyen óriási részét, amely a békés hala-

dást szolgálhatná, ilyen célokra vagyunk kénytelenek fordítani. Hatályos és általános fegyverkezési korlátozási egyezmény megvalósíthatatlan a helyzetet. Más országok is érzik ezt a súlyos terhet, amit a fegyverkezés jelent számukra.

A pénzügyminiszter beszéde politikai körökben általános megnyugvást keltett.

KÖZELEDÉS LONDON ÉS MOSZKVA KÖZÖTT

Londonból jelentik: Maiszki londoni szovjet nagykövetségén, ahol általános meglepetésre megjelent Halifax lord külügyminiszter és Winston Churchill a konzervatív párt jobb szárnyának vezére is. A szovjet nagykövetség ebédjének angol politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak, különösen azután, hogy Chamberlain éppen most jelentette be Hudson Chamberlaini miniszter küszöbön álló moszkvai látogatását. Londonban úgy tudják, hogy

politikai közeledés készül London és Moszkva között.

Churchill jelenléte vacsorán talán még nagyobb szenzáció erejével hatott, mint Halifax részvétele, tekintettel arra, hogy Churchill eddig a szovjet legengesztelenebb ellenfelei közé tartozott és még sohasem lépte át a londoni szovjet nagykövetség küszöbét.

Keresztkérdések pergőtüzében

órákon keresztül védekezett az ellene felhozott vádak ellen Temesvár város volt főmérnöke a törvényszék tegnapi tárgyalásán

A temesvári törvényszék tegnap folytatta annak a pernek a tárgyalását, amelynek Suciú Adrian volt városi főmérnök, Golumba Traian volt városi ideiglenes bizottsági tag, Austerweil Rudolf, a Gyapjúipar igazgatója és Ianculescu Octavian mérnök a vádlottai. A törvényszék az első tárgyaláson már megkezdte Suciú Adrian volt főmérnök kihallgatását és azt tegnap folytatták. Tegnap

órákon keresztül a keresztkérdések pergőtüzében állott a volt főmérnök,

akinek az ellene felhozott vádpontokra kimerítően kellett válaszolni. A délelőtti tárgyalás megnyitása után a városi kötelep fizetési listáinak összeállítását vonták vizsgálat alá.

Fennesen Eugen ügyésznek arra a kérdésére, hogy ki alkalmazta Crismariu volt mosnicai községi bírót mint napszámot a kötelepre, Suciú kijelentette, hogy ő alkalmazta.

Ügyész: Milyen jögon?

Suciú: Annyi munkást alkalmazhattam, amennyire szükség volt.

A vádirat szerint azonban Crismariu nem dolgozott a kötelepen, hanem csak a napszámot húzta és ezért Suciú bírtokát kezelte.

Suciú ezeket a vádakot visszautasította.

A következő vádpont a Gyapjúiparnak eladott terület volt. A város vezetősége és a Gyapjúipar még 1922-ben szerződést kötöttek, amelynek alapján

a város hét holdnyi területet engedett át a vállalatnak ipari célokra.

A szerződés egyik pontja szerint a Gyapjúipar köteles volt ezen a területen munkás- és tisztviselőlakásokat építeni. Amennyiben tizenkét év után a terület bizonyos része beépítetlen marad, akkor a város — így szövelt a feltétel — az eredeti áron visszaválthatja ezt a területet. 1935-ben a Gyapjúipar azt az ajánlatot tette a városnak, hogy a beépítetlen területet, amely két és fél holdat tett ki, végleg megvásárolja. A következő évben a város ideiglenes bizottsága foglalkozott ezzel az ajánlattal és elhatározta, hogy

a kérdést külön bizottságnak adja ki tanulmányozás céljából.

Később azután Suciú volt főmérnök ajánlatára elhatározta, hogy ebben a kérdésben a döntőbíráskodási eljárást alkalmazza.

Ügyész: Összeült ez a tanulmányozási bizottság?

Suciú: Nem emlékszem.

Ügyész: Annnyira jelentéktelennek tartotta ezt az ügyet, amely a városnak tíz millió leit jelentett, hogy nem emlékszik már rá?

Suciú: Beszéltem annak idején erről a főpolgármesterrel és az illetékes tényezőkkel, de arra nem emlékszem, hogy külön ülés volt-e, vagy sem.

Ügyész: Milyen előterjesztést tett ön ebben az ügyben?

Suciú: Azt javasoltam, hogy

át lehet engedni a területet a Gyapjúiparnak és ezért két döntőbíró kinevezését is javasoltam.

Ügyész: Névleg is megnevezte akkor a város által kiküldendő döntőbíró?

Suciú: Nem.

Ügyész: Kinek kellett volna a döntőbíró kinevezni?

Suciú: A városvezetőségnek.

Ügyész: Es mégsem a város vezetősége nevezte ki döntőbíróként Golumba lelkész.

A törvényszék ezután megállapította, hogy a Golumba kinevezésére vonatkozó városi határozaton

a főpolgármester aláírásán kívül Suciú aláírása szerepel, mint városi főjegyző.

Ügyész: Miért írta alá a határozatot, mint városi főjegyző?

Suciú: Jögon volt hozzá. A régi közigazgatási törvény alapján jögon volt, hogy mint az egyik városi vállalat főnöke, technikai kérdésekben aláírjak határozatokat.

Ügyész: Kérem jegyzőkönyvbe venni, hogy akkor már az új közigazgatási törvény volt érvényben.

Az ügyész ezután feltette a kérdést, hogy vajjon Golumba kinevezését érvényesnek tartotta-e?

Suciú: Érvényes volt.

Ügyész: Miért volt szükség akkor arra, hogy később a főpolgármester újból kinevezze döntőbíróvá Golumba Traiant?

Suciú: Ennek jogi okai lehettek.

A vádlott azután rátért a döntőbíráskodás során játszott szerepére és kifejtette, hogy véleménye szerint

a Gyapjúipar a döntőbíráskodásig kétszázmillió lei beruházást eszközölt az építkezések során és ezzel többet nyújtott, mint amennyi a kötelessége lett volna.

Hogy közben beépítetlen területek maradtak, azt a célszerű építkezéseknek tulajdonítja. Véleménye szerint más város odaajándékozta volna a hét holdat és megegyezett volna, ha azon kilencven millió lei beruházás történt volna.

Számos kérdésre kellett válaszolnia Suciúnak a terület árára vonatkozólag is. Arra a kérdésre, hogy ki állapította meg a beépítetlenül maradt terület árát, kijelentette, hogy ezt nem tudja.

Ügyész: Mennyi volt a telkek napi ára abban az időben?

Suciú: A pontos árra nem emlékszem. A négyzetöl ár körülbelül százötven lei volt. A Gyapjúipar számára megszabott ár valamivel több lehetett száz leinél négyzetölenként.

Az ügyész utolsó kérdése az volt, hogy ezzel az ügygel kapcsolatban

kapott-e ötszáz ezer leit a Gyapjúipar megbízottaitól?

Suciú: A periratokban az áll, hogy Golumba lelkész kapott volna ilyen összeget. Miért kérdezik meg tehát tőlem?

A hét végére várható megegyezés a palesztinai zsidó-kérdésben

Nem jutott holtpontonra a londoni konferencia

Londonból jelentik: A Havas ügynökség jelentése szerint mértékadó körökben megállapítják, hogy az angol kormányban a palesztinai kérdésben az az álláspontja, hogy formálisan elismeri az arabok jogát a független Palesztina tekintetében bizonyos idő elteltével, de ennek az időpontnak a megállapítása attól függ, milyen biztosítékot nyújthatnak az arabok a zsidósággal szemben vállalt kötelezettségekre nézve. A zsidók bevándorlására nézve több évre terjedő időre megállapítják azt a kvótát, amely nem vesztélyeztetni az arabok számbeli fölényét. Az angol lapok megállapítják, hogy a jemeni delegáció olyan magatartást vett a konferencia folyamán, ami csak egy idegen állam befolyásának tulajdonítható.

Londonból jelentik: A Reuter hírszolgálati ügynökség jelenti: Bár a londoni palesztinai konferencia az angol kormány hivatalos nyilatkozatáig záskuccába került, az arab küldöttség felfogása szerint Mahar pasa, Egyiptom megbízottjának hétfői beszéde bizonyos eltérést jelentett az eddig valót arab felfogástól. Ali Mahar pasa kijelentette, hogy biztosítékot nyújtanak arra vonatkozóan, hogy Palesztina arab állami függetlensége esetén a zsidóság, mint kisebbség minden jogot megkap. Egyiptom képviselőjének beszédéből most az tűnik ki, hogy az arabok a függetlenség kikiáltásáig hajlandók bizonyos átmeneti időszakot engedélyezni.

Szerdán este a miniszterelnök átutazik Temesváron

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Miron Cristea dr. pátriárka-miniszterelnök teljesen felgyógyult és orvosai tanácsára hosszabb pihenőre indul Dél-Franciaországba. A pátriárka — a királyi helytartóságtól nyert értesülésünk szerint — ma, szerdán este 7 óra 34 perckor Bucurestiből jövet, a Simplonnal Temesvárra érkezik. A miniszterelnök néhány pernyi temesvári tartózkodás után folytatja útját külföldre. Az átutazó kormányfő fogadtatására a pályaudvaron megjelennek a hatóságok vezetői

FELESÉGE

ideges és szeszélyes volt

Megértő, nyugodt nő volt. De állandó fáradtság érzése idegessé és szeszélyessé tette. 39 éves korában öregnek érezte magát. Az együttélés kinszenvedés volt. Férfje azt tanácsolta, hogy Kruschen kezelést próbáljon meg. Néhány hét múlva az életet egészen más színben látta. Újra visszanyerte elvesztett energiáját és újra utána láthatott a házi munkáknak.

A mindennapi Kruschen adagnak erősítő hatása az egész szervezetre. Ha a máj, a vese és a belek funkciójukat normálisan teljesítik, nem fogja Ont a fáradtság és ideges levertség és az ideges levertség érzése kinozni. Kruschen mint erősítő szer hat minden izomra, minden idegre. Arak: nagy üveg 95, kis üveg 60 lei.

Elnök: Kérek pontos választ. Igen, vagy nem?

Suciú: Nem!

A tárgyalást ezután elnapolták és délután félötök folytatták. A délutáni tárgyaláson a város által közvetlenül a törvényszékhez benyújtott keresetben szereplő vádpontokra vonatkozólag kihallgatták Suciút. A város ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy

Suciú a városrendezéssel kapcsolatos útépitési tervet helytelenül akarta módosítani.

A vádak szerint Suciú meg nem felelő terveket terjesztett a legfelső technikai tanács elé jóváhagyás végett. Ezekkel a tervekkel céltalan beruházásokra kényszerítette volna a várost és ezenkívül megkönnyítette volna a gyapjúipari terület parcellázását. Suciú a négy vádpontot elutasította és azzal érvelt, hogy

urbanisztikai szempontokból szükséges volt a tervek módosítása.

Ezáltal a súlyos teherfoglalmat elterelték a Belváros uccáiról. Suciú a bemutatott tervek alapján részletesen kifejtette az általa ajánlott módosítás célszerűségét.

A törvényszék tegnap este befejezte Suciú Adrian kihallgatását és a tárgyalás folytatását péntek délelőttre halasztotta. Ekkor a többi vádlottak kihallgatására kerül sor.

FIGYELEM!

Már csak csüörtörtől látható a

Scala moziban a Hófehérke és a hét törpe

Előadások kezdete d. u. 3, 5, 7 és 1/10 órákor

Pénteken, a zenetiltalom miatt,

nincs előadás

Törökország csodálatos módon mentette meg a társadalomnak legsúlyosabb bűnözőit

Jelenlegi külügyminisztere elgondolása szerint külön szigetre összpontosították a fegyenceket, akik komoly munkát fejtettek ott ki — teljes szabadságuk megtartása mellett

Bucurestiből jelentik: A Curentul hasábjain Romulus Dianu ismert román publicista rendkívül érdekes riportot közöl a Balkán-konferencián résztvevő és Bucurestiben tartózkodó Sukru Saracioglu török külügyminiszterrel. A kiváló román író egy, a maga nemében páratlanul álló eseményt elevenit fel, amelynek középpontjában Sukru Saracioglu és a legfőbb török bíróság néhány vezető tagja állott még abban az időben, amikor a jelenlegi külügyminiszter az igazságügyi tárcát vezette.

Sukru Saracioglu huzamosabb ideig igazságügyi miniszter volt. Ebben a méltóságában a börtönrendszerben olyan újítást vezetett be, amely nevét országa határain túl is ismertté tette. Aki a régi Törökország börtöneit ismerte, az nagyon jól tudja, hogy azok valóságos melegágyai voltak a bűnözésre való nevelésnek. Amióta azután humánusabb eszközökkel kezelik a bűnözőket, de különösen attól az időtől fogva, hogy Sukru Saracioglu, a jelenlegi külügyminiszter mint igazságügyi miniszter megkezdte kísérleteit Imrali szigetén,

Törökországban a gyilkosságok száma erősen csökkent.

De tulajdonképpen mit is tett Saracioglu ezen a szigeten? Fegyenctelepet rendezett be azok számára, akiket gyilkosság miatt súlyosan elítéltek. A lényeg tulajdonképpen az, hogy a sziget fegyenc-lakói a szigeten teljes szabadságot élveznek.

Ídejükkel pedig gazdálkodással és különböző iparágak üzésével töltik el. És hogy mennyire bevált ez a rendszer, arra misem jellemzőbb, minthogy az Imralin tartózkodó 750 életfogytiglanra, vagy húsz évnél hosszabb büntetésre elítélt gyilkosra mindössze két csendőr ügyel fel. Ezek is azonban felváltva vannak szolgálatban. Imrali szigete tulajdonképpen a Márvány-tengerben fekszik, közel a 6000 lakosú Mudania városához.

Imrali lakosai nem mindennapi emberek.

Valamennyien hírhedt gyilkosok.

Aki a „legenyhébén“ van köztük elítélve, az is húsz esztendőig lesz kénytelen a szigeten maradni. Saracioglu egykori igazságügyi minisztert kísérletlenül az őt, vagy tíz évre elítélt emberek nem érdekelték, a büntetés legkisebb határa nála 20 évnél kezdődött. A miniszter elgondolása az volt, hogy ezek a gyilkosok büntetükkéletük legnagyobb hibáját követték el, ha azonban megfelelő életfeltételek mellett vezekelhetik le bűnüket, úgy majdan ismét hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak. Az imrali fegyenctelep főelve ez: annyira biztosak akarunk lenni a megbízhatóságunkban, hogy szükség esetén mi adhasunk fegyvert a kezekbe, hogy a hazát megvédjék. Már arról is volt, hogy a fegyenc-

Franciaország katedrálisai

— Stefanescu tanár előadása —

Stefanescu párisi egyetemi tanár a temesvári műegyetem nagytermében rendkívül érdekes francia nyelvű előadást tartott Franciaország katedrálisairól. A kiváló tudós mélyenjáró történelmi dokumentáltsággal az óriási templomok keletkezésének lelki előzményeit fejtegette és elragadóan széles, színes freskóját adta a középkornak, amidőn a hit lebegett minden vágyakozások és gondolatok központjában és ennek látható megtestesülése a katedrális uralkodott a lelkeken. Ennek a hajdani elmélyedéssel telített életnek minden színét és zamatát kaptuk, ahogyan az előadó a keresztés háborúkról, zarándoklatokról, a kegyhelyek keletkezéséről beszélt és tudományos meghittséggel számolt be mindarról, ami e rég letűnt időkben az emberi képzőerő érdekelt és foglalkoztatta. Az előadás második részében, amely vetített képek segítségével történt, a templomokat láthattuk, a kőbe vésett történelmet. Láthattuk az építő stílus nagy változásait, hogyan alakult ki a tömör román stílusból a korai gót stílus, hogy azután karsu tornyaival, finom csipkészetével kiteljesedjék minden templomépítő művészetek csúcsteljesítménye, a késői gótika. A nagyszámú közönség elragadtatással hallgatta a gyönyörű előadást és lelkes tansokkal köszönte meg a műelőadást.

telep lakóiból külön zászlóaljat szerveznek. Az igazságügyi miniszter elgondolása minden tekintetben beváltotta a telephez fűzött reményeket, mert

a szigeten teljes szabadságot és önállóságot élvező fegyencek szorgos munkásokká váltak: halásznak, gazdálkodnak, különböző iparágakat folytatnak,

sőt vannak már olyanok is, akik ebben a külön kis társadalomban mandolin-zenészekké váltak. A sziget már a fegyencek tulajdonát képezi, a két csendőr általános tiszteletnek örvendő, egyszerű minden rendben van.

Egy napon Sukru Saracioglu, miután csak jót hallott fegyenceiről, elhatározta, hogy meglátogatja őket. Maga mellé vette a legfelsőbb bíróság elnöket és az igazságszolgáltatás néhány vezető tagját, akik egyáltalán nem titkolták el kétérdősüket az Imrali szigeti kísérlet felett és elindultak a fegyenctelepre. Említésre méltó, hogy a magas látogatók fegyveres kíséret nélkül indultak útnak és még csak revolvert sem vittek magukkal. Ami pedig ezután történt, az rendki-

Két elsodort levél Erdély magyar fájáról a Bánság fővárosában nyomorog

Öt esztendő előtt még felekezeti tanítónő volt és egyben orgonás kántor, ma pedig így ajánlkozik:

— Elmennék irodába, pénztárhoz, pénzbeszedőnek, orvosi rendelőbe, bármi szellemi foglalkozásra, anyahelyettesnek, házvezetőnének, baromfitelepre, tejgazdaságra, kertészetbe, ruhavásárra, fehérnemű készítésre, ha kell munkásnének gyárba is...

Egyáltalában nem válogat a foglalkozásban, csak olyan legyen az, amely

kerestéből lakásra és élelemre teljék neki és öt éves kis fiacskájának.

A Gyárvárosban lakik, a Lunei-ucca 48. számú ház egyik apró, szegényes lakásában.

Állás nélkül maradt.

Beköltözött a városba és azóta itt tengődik. Dosztojevskij tollára volna szükség szomorú életregényének megírásához. Amerre ment, gondok göröngyein haladt és jártában egyre ténfék a szenvedések tüskéi. Azt hitte, hogy a földi menyországba jutott, amikor sok utánjárással és könyörgéssel

bekerült az egyik cipőgyárba munkásnének.

Nehéz fizikai munkát végzett, azonban a gyermekéért túrt. fáradozott. 1938. novemberében a gyár csökkentette munkásainak számát és amikor a fekete táblára kifüggesztették az elbocsátottak jevezékét, ott találta a maga nevét is. Elsötétedett előtte a világ, mert úgy érezte, hogy a halálós ítéletét olvasta le a tábláról.

November óta nem tud elhelyezkedni. Házbértartozása felgülemlett. A háztulajdonos már nem akar várni. Talán nem is tud tovább várakozni, mert hiszen maga is kicsiny házikójának szerény jövedelméből élő kisember. Már ki is tette a cédulát a kapura, hogy március elsejére kiadó a házban egy lakás, az a kicsi fészék, amelyben jelenleg a volt tanítónő huzódik meg kis fiacskájával.

Ha március elsejéig nem rendezik lakbértartozását, gyermekével együtt mehet az uccára.

vül jellemző Saracioglu jelenlegi török külügyminiszter, volt igazságügyi miniszter népszerűségére. A hajó már közel járt a szigethez, amikor a török igazságszolgáltatás feje észrevette, hogy egy motoros bárka közeledik feléjük. Mint később kiderült, a bárkában a fegyencek vezére, egy életfogytiglani kényszermunkára ítélt gyilkos és vezérkara (ezek is kivétel nélkül 20—30 évre ítélt fegyencek) tartózkodtak, akik

vendégeik elé siettek, hogy üdvözöljék őket. Amikor azután a miniszterrel az élen a török igazságszolgáltatás kiválóságai a fegyenctelepre léptek, a két sorban felállított gyilkosok kitört lelkesedéssel kiáltották:

— Eljén az igazságügyi miniszter!...

Ilyen felkiáltás súlyosan elítélt bűnözők részéről még sohasem hangzott fel. És a fegyenctelep lakói ez alkalommal nemcsak, hogy nem mutattak gyűlöletet annak a társadalomnak képviselőivel szemben, amely kiközösítette őket, hanem ellenkezőleg, éppen azt juttatták kifejezésre, hogy mennyire örülnek a szigeten élvezett szabadságuknak. Minden esetre különös helyzet adódott.

A gyilkosok most megbosszúlhatták volna magukat éppen azokon, akik őket elítélték.

Nagyobb baj nem érhetne volna őket, hisz legtöbbször amugy is életfogytiglani kényszermunkát kimondó ítélettel került Imralira. Mind a 750 gyilkos azonban igazi gentlemanhoz méltóan viselkedett. A vendégek számára nagyszerű társasbédet rendeztek, mandolinzenével szórakoztatták az igazságszolgáltatás vezetőit és mindent elkövettek szórakoztatásukra. Végül megkérték őket, hogy máskor is látogassanak el a szigetre és lehetőleg ne küldjenek hozzájuk rövidebb időre elítélt „szezon-fegyenceket“, dilettánsokat, hanem komoly „gyilkos-specialistákat“, akik valóban dolgozni akarnak...

Amikor a vendégek, az igazságügyi minisztert kivéve, elhagyták a szigetet, valamennyien alig hittek abban, hogy még mindig életben vannak, egy kis baleset történt. A hajó homokzátonyra futott. A fegyenctelep lakói voltak azok, akik a szerencsétlenséget még idejében észrevették és egykori bírái életét megmentették.

Most pedig nincsen nyár, hogy parki padokon lehessen tölteni az éjszakákat.

Reménytelen, fakó, csengéstelen a hangja, amikor kálváriáját elbeszéli. A sok nélkülözés erősen látszik az arcán, a magatartásán, a ruháján. Mellette áll, szorosan anyjához simulva, az öt esztendőes fiúcska. A szeme és a szava értelmet csillogtat, de sápadtsága, véznasága mutatja, hogy

huszadrészt sem kapja meg annak a tápláléknak, amire egy korabeli gyermeknek szüksége van.

Ez a fájdalmas anya ott született Erdély barátságos hegyei között és onnan indult nagy reménységgel a bánsági síkságra, ahol most kétségek és nélkülözések között vergődik a vérből fakadt bimbóval együtt.

— Jelenleg sokszinű selyempamutból rokokóbabákat készítek és azokat árusítom. Házalok velük. Sok bahramunka ilyen baba megcsinálása, rengeteg talpalással jár a házalás, sok rábeszélés kell, amíg egy-egy darabot eladok.

Ha szerencsém van, akkor naponta megkerekesek tizenöt-husz lelt.

Ez éppen kenyérré elegendő. Lakbérre, fűtésre már nem telik.

Egyszerű szavakkal így beszéli el jelenlegi helyzetét.

Ime, két lélek sorsa a mai, mindenkinek néhez világban. Azonban bizonyára lesznek, akik a maguk korgó zsebében is találhatnak még néhány leiccskét, amellyel egykeznek majd megkönnyíteni ennek a volt tanítónőnek és gyermekének rettentő sorsát. Sok kicsi sokra megy és

talán sikerül hangyamódrá pénzmozorászkából összehordani a lakbértartozást és még valamicskét jobb élelemre, ruhára, fára.

Aki pedig bármi elhelyezést tud a szegény nő számára, nyujtsa feléje segítő kezét és emelje föl a szerencsétlent a nyomor mocsarából a megélhetés nyugodt szintjére.

Kubán Endre.

Több fővárosi tisztviselőt ítéltek el tiltott propaganda miatt.

Bucurestből jelentik: A katonai törvényszék ma hirdetett ítélete néhány köztisztviselő bűnügyében, akiket az államrend felforgatására és tiltott röpiratok terjesztésére való szervezkedéssel vádoltak. A bíróság Sarbu Gheorghie főtisztviselőt, Rapala Catalint, a Banca Nationala tisztviselőjét és Haide Iont, a rádióársaság hivatalnokát 6-6 havi elzárásra és 10-10 ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Badea Virgil egyetemi hallgatót a vád alól felmentették.

„A magyarság kötelessége belépni az Arevonal magyar tagozatába és megalkotni a népközösséget“

Szász Pál dr., az E. G. E. elnöke nagy beszédet mondott a tordai gazdasági tanfolyam záróvizsgáján

Tordáról jelentik: Az Erdélyi Gazdasági Egyetemen második tordai hét hetes gazdasági tanfolyama szombaton a záróvizsgával fejeződött be. A református kulturház nagytermét zsúfolásig megtöltötték a hallgatók, gazdák és a tordai magyar polgárok. Szász Pál dr., az Erdélyi Gazdasági Egyetemen elnöke és a Magyar Alosztály igazgatósági tagja gróf Teleki Adámmal, az Erdélyi Gazda főszerkesztőjével és a Front Legfőbb Tanácsának tagjával érkezett meg. Amikor beléptek a terembe, a közönség lelkes ünneplésben részesítette őket.

Velits György gazdaköri elnök gyönyörű beszédében üdvözölte Szász Pál dr.-t, aki hitelt és meggyőződéssel dolgozik a magyarság jobb jövőjéért. Ezután Lörinczy Dénes unitárius lelkész imát mondott. Szász Pál dr. az ima befejezése után a gyűlést megnyitottak nyilvánította és felkérte Bíró József tanfolyamvezetőt, hogy vizsgáltsák le a tanfolyam hallgatóit, ami meglepő szép eredményről számolt be.

Szász Pál dr. emelkedett ezután szólásra s azzal kezdte beszédét, hogy az elismerés nem az ő személyét, hanem azokat a munkatársakat illeti, akik a közösségi építésnek kitartó, önzetlen és öntudatos harcosai. A megbecsülés azokat illeti, akik a nagy feladatok megoldásánál segítségét nyújtának. Bevezető szavaiban aztán megemlékezett az utóbbi idők nagy bel- és külpolitikai eseményeiről, amelyek teljesen új helyzeteket teremtettek.

— A mai helyzetben a magyarságnak még főbb feladatát munkatársaitra kell bízni. Elsősorban gazdasági téren kell önmagunkat megteremtíteni. A földet meg kell tartani, a lehetőségekhez képest gyarapítani s úgy művelni, ahogy azt a szükségletek megkívánják.

Ez a mi nemzeti vagyunkunk s csak úgy tudjuk gyarapítani, ha minden vonalon fejlődünk.

Ha jobbat és többet termelünk, megteremtjük az előfeltételeit a kulturális haladásnak. Hogyan tudunk azonban tökéletesebb nemzeti életet elképzelni? Azt hiszem a kisebbségi sors kitermelte azt az építő gondolatot, mely szerint csak a tanulás, fegyelmesség, szervezett és kitartó közösségi munkával számíthatunk az annyira várt jobb jövőre. Cselekedni kell tehát s minden magyar foglalkozási ágnak arra kell gondolnia, hogy megmaradásához vállvetett, százaszoros erőfeszítést igényel és pillanatig sem lazkodó munka szükséges.

— A fáradtságos és nehéz munkát tehát mindnyajunknak vállalni kell. Ez becsületbeli ügy, ami elől nem lehet kitérni.

— Az utóbbi évek alatt, — a magyar gazdasági életének alakulását figyelve — tanulságos megállapításokra jutottam. Bár mindig azt hirdetem, hogy a kulturán keresztül a népek találkoznak s Erdély földjén három nemzet él, amelyeknek külön-külön megvan a sajátos kulturájuk s hangoztatam, hogy a magyar kultúra is van olyan értékes, hogy csak megbecsülésre számíthat, — mégis sok meggyanúsításban volt részünk. Eleinte kételkedtek őszinteségünkben, aztán gyanusan néztek ránk, amire feltétlenül bizonyítani kellett. A becsületes munkával sikerült meggyőzni az illetékes köröket, hogy

a magyarság alkotmányos és törvényes keretek között éli a maga népi életét, alkotó nép, mely munkájával az ország érdekét is szolgálja. Természetes, hogy joga van élni a maga nemzeti életét olyan ügy, mint a világ bármely más népének.

— Ez a munka azonban csak gazdasági téren indult meg és most már tényleg elérkezett az ideje annak, hogy minden vonalon sorompóba álljunk. Senki ne higgye azonban, hogy bárkit is vezéri törekvések fűtenének. A munka során a magyarság ki fogja termelni a maga vezető rétegét és a szükséges vezetőket. Itt, ebben a teremben bizonyára nagyon sok olyan testvérünk ül, aki nemzetársadalmi szempontból rendkívül értékes munkát végezhetne. Ezideig kevésbé volt alkalom erre, de ha most

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

— Mindnyájan tudják, hogy az adott helyzetben mi a magyarság kötelessége. Egységesen belépni a Magyar Alosztályba, hogy a magyarság politikai képviselete biztosítva legyen. Azután pedig szervezkedni, megalkotni a népközösséget, beszervezni minden magyar foglalkozási ágat a tiszteséges munkával, igazi népközösségi életet élni. Ilyen uton haladni meg tudják teremteni az igazi magyar egységet.

Szász Pál dr. beszédét hatalmas éljenzés kísérte. Utána Bíró József kissármási földbírtokos, tanfolyamvezető mondott beszédet. Majd kiosztotta a bizonyítványokat, ezzel a vizsga végét ért. Este hét órakor a kulturházban 200 terítékes vacsora volt. Végül pedig gazdabál, amelyen nagyon sok kiscsajda, bírtokos és városi polgár jelent meg. A bált tíz szentmihályi fiatal magyar pár nyitotta meg palotással.

Két hónap múlva elnököt választ a francia köztársaság

Eddig még egyetlen hivatalos jelölt sincsen. Lebrun és Laval között dől el a harc

Párisból jelentik: 1932 április 10-én választották Albert Lebrun akkori szenátusi elnököt a francia köztársaság elnökévé. A választás hét évre szól és ez a hét esztendő most jár le április 10-én. Tekintettel a husvétünnepre, a melyek idén pontosan április 10-re esnek, a kormány és a parlament úgy határozta, hogy április 6-án tartják meg a versaillesi elnök-választó nemzetgyűlést.

KOMOLYTALAN JELÖLTEK

Albert Lebrun utódjával több nevet emlegetnek, de ezek között részint egyetlenegy jelöltés sem hivatalos, másrészt az emlegetettek legtöbbször a jelöléséről szóba került legelőször megcáfolta.

Elsősorban Herriot képviselőházi elnök, lyoni polgármester neve került szóba. Senki előtt sem titok ugyanis, hogy Eduard Herriot volt radikálpárti elnöknek két titkos óhaja van: bekerülni a francia akadémia negyven hallgatójának közé... és mint köztársasági elnök, az Elysées palotába. Herriot az Académie Française ajtaján való kopogtatást már régóta halasztgatja. Egyesek szerint, mint köztársasági elnöknek több eshetősége lehet erre. A francia baloldali érdekében megnyilatkozó kül- és belpolitikai események azonban úgy alakultak, hogy sem Herriotnak, sem egyetlen más baloldali jelöltnek semmi esélye sem lehet arra, hogy a köztársasági elnökségre megválasszák. Így Herriot egy hónappal ezelőtt már félhivatalosan, február 6-án pedig a Havas hírszolgálati iroda útján hivatalosan is bejelentette, hogy nem pályázik a köztársasági elnöki tisztségre.

A következő név, amely a közelgő elnök-választással kapcsolatban már régóta ugyancsak szóba került: Henry Roy szenátoré. Tekintettel azonban arra, hogy Henry Roy magát a szenátusi elnökségre is jelöltette, azonban csak a rangsorban harmadik alelnöki helyet kapta, így már eleve elesett a köztársasági elnöki jelöléstől.

A SZENÁTUS ELNÖKE NEM JÖHET SZÓBA

Quelle földművelésügyi miniszter neve is szóba került, de időközben a miniszter presztízsén oly erős csorbák estek, hogy elnöké váló megválasztásának ma már a legesekeleyebb esélye sincs.

Leon Berard nagykövet, a francia akadémia tagja is szóba került, de legutóbbi spanyolországi missziója még azt sem eredményezte, hogy Franco tábornok mellé francia nagykövetté nevezék ki, nemhogy a köztársasági jelöltségre komolyabb esélyekkel indulhata.

A tradíciók szerint idáig minden esetben a szenátus elnöke lett ugyiszólva automatikusan a lelépő köztársasági elnök helyére megválasztva. Jeanneney szenátusi elnök előrehaladott kora és jelenlegi egészségi állapota egyrészt még azt is kétségessé teszi, hogy az agg Jeanneney szenátusi elnök a választás napján életben lesz-e,

másrészt a szenátus elnöksége február 6-án adott ki egy hivatalos kommunikét, hogy a köztársasági elnöki tisztségre sem Jeanneney szenátusi, sem Herriot képviselőházi elnök magát nem jelölteti.

KÉT KOMOLY JELÖLT

Fernand Bouisson, a képviselőház évtizedeken át volt elnöke, akit Herriot a népfrent megalakulásakor buktatott ki tisztségéből, bár maga is baloldali politikus, még a jobboldali lapok és pártok felfogása szerint is rendkívül kiváló és megfelelő köztársasági elnök lenne, azonban, mint egész élete folyamán baloldali pártvezér, jelöltsége is valamely baloldali párt éléről történhetne, a francia parlament és közélet viszont arra már előre lekötötte magát, hogy ezáltal elismert jobboldali politikust választ az elnöki székbe. Ezen okoknál fogva nem lehet elnöké választani Eduard Daladier jelenlegi miniszterelnököt sem, akinek személye és politikai működése az ország előtt példátlan népszerűségnek örvend és politikáját a jobboldal a baloldal ellenében támogatja.

Az összes lehetséges jelölteket sorbavéve, két ember indul a legerősebb esélyekkel. Az egyik Pierre Laval, akinek ma, bárhol is jelenjen meg, sokkal nagyobb „udvara“ és sokkal több tisztelője van, mint akár Daladier jelenlegi kormányfőnek, a másik pedig... senki más, mint Albert Lebrun, a jelenlegi köztársasági elnök, amennyiben beleegyeznek abba, hogy még egyszer hét esztendőre megválasszák.

Kotzig Károly.

VIDÉKIEK FIGYELMÉBE!

A temesvári „SCALA“

mozi ma és mindennap, d. u. 3, 5, 7 és 9.15 órákor mutatja be a

HÓFEHÉRKE és a hét törpe

világcsodát. Minden szülőnek erkölcsi kötelessége, hogy gyermekét elhozza. Ezt a filmet szegénynek, gazdagnak, kicsinek, nagynak, meg kell néznie!

HIREK

ELŐFIZETÉSI ARAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közintézményeknek és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, gyöngye szél és a hőmérséklet állandósulása várható.

(—) **KIHALLGATÁSI NAPOK A VÁROSHÁZAN.** Tieran Emil dr. főpolgármester minden szombat, Warth Péter dr. alpolgármester pedig minden szerdán délelőtt tizenegy és egy óra között fogad. Más időben még kivételesen sem járhatnak sem magánosok, sem küldöttségek a város két vezetője elé.

— **ELMOZDÍTOTTAK ÁLLASABÓL A METEOROLÓGIAI INTÉZET IGAZGATÓJÁT.** Bucarestből jelentik: A légügyi minisztérium határozatot hozott, amely Ruric Otelesanu tanárt, a központi meteorológiai intézet igazgatóját, állásának a nyugdíjának elvesztésével sújtja. Az igazgatót december 23-án a hadbíróóság a társadalmi rend felborítására irányuló törekvése miatt elítélte.

— **Treibtsch Lincoln japán kém?** Kweilinből jelentik: A kínai Central News jelentése szerint a paksi születésű Treibtsch Lincoln, hírhedt politikai ügynök és kalandor, aki Csaukung néven hosszú éveket, mint szerzetes élt Kinában, 50 ezer dollárt kapott a japánoktól, hogy részükre Délkinában kémkedjen. Treibtsch Lincoln jelenleg egy sanghai szállodában lakik és magyar biztosító társaság képviselőjének mondja magát.

— **HALÁLBÜNTETÉS ÍRORSZÁGBAN.** Dublinből jelentik: Az ír köztársaság törvényt hozott, amely halálbüntetéssel sújtja a hazaárulást. A törvényt az illegális szervezett köztársasági hadsereg tagjai által elkövetett merényletek miatt hozták.

— **Több millió képsznit és ékszereket loptak.** Cernautiból jelentik: A rendőrhatalóság széleskörű nyomozást indítottak egy nemzetközi betörőbanda kézrekerítésére, amely Sabina Fuck asszony lakásáról 2 ezer dollárt, 250 csehkoronát, 1 millió 800 ezer lei képsznit és nagy értékű ékszereket telt dobozt lopott el. Azt hiszik, hogy a tettesek már túl jutottak a határon.

— **ISKOLÁKBAN MINDENFÉLE GYŰJTÉS TILOS.** Bucarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztériumhoz számos panasz érkezett, hogy az iskolákban különböző ügyekkel gyűjtést rendeznek a tanulók között könyvek, nyomtatványok, adományok stb. céljaira, ami súlyos terhet jelent a szülők számára. A közoktatásügyi minisztérium ismételt figyelmzetteti az iskolai hatóságokat, hogy minden néven nevezendő gyűjtés tilos, ha előzetesen a minisztérium nem engedélyezte.

— **Különös halat fogtak Délafrikában.** Fokvárosból jelentik: A halászok a napokban Délafrikában olyan halat fogtak, amelyről a tudósok azt állították, hogy 50 millió évvel ezelőtt már kipusztult.

Mozi

MŰSOR:

SZERDA, FEBRUÁR 22.

APOLLO: Az álarcos ember (angol film) I. rész.

ATLANTIC: Első ölés (angol film), Ártatlan angyal (német film).

CAPITOL: Az álarcos ember (angol film) II. rész.

RIVOLI: A máltai ház (francia film).

SCALA: Hőfehérse és a hét törpe (német film).

Február 22
Szerda
Gerzson, Péter

1712. február 22-én született az erdélyi Csernátomban, székely szülőkötől Bod Péter református lelkész, történetíró. Nagyenyeden és a németországi Leydenben tanult. 1749-től haláláig Magyarigeben lelkészkedett. Számos történelmi és egyházi munkát írt.

1797. február 22-én halt meg Münchhausen Károly Frigyes Hyeronimus báró, volt orosz tiszt. Viselt katonai tetteiről nagyvölö meséket mondott, amelyeket könyvben is kiadott. Mulatságos és hihetetlen kalandjait feldozták az ifjúság számára is. Münchhausen báró kalandjai számos nyelven jelentek meg.

1805. február 22-én született a Balázsfalva községében levő Panád községben Cipariu Timotei neves román nyelvész. Balázsfalván tanár, igazgató, majd kanonok volt. Első elnöke volt az erdélyi román közművelődési egyesületnek. 1867-ben a bucurestii tudományos akadémia alelnökévé választotta. Művei nyelvészeti, etnográfiai és irodalomtörténeti jellegűek.

1861. február 22-én született Ambrus Zoltán író. Jogot végzett, de mivel az irodalom jobban vonzotta, újságírói pályára ment és különböző lapoknak volt a munkatársa. Közben egymást követték elbeszélései és regényei. Regényei kis könyvtárra rugnak. Igen sok külföldi szépirodalmi munkát fordított magyarra.

(—) **Mihályfi Emil temetése.** Városszerte öszinte részvétet és mély megdöbbenést keltett Mihályfi Emil terménykereskedő, a bánsági magyarság lelkes tagjának halála. A holttestet a belvárosi Páris ucai lakásából a gyárvárosi ka tolikus temető kápolnájába szállították, ott ravatalozták fel és a temetés ma, szerdán délután öt órakor megy végbe. A gyászszertartás alatt a Filharmónia dalegylet, amelynek az elhunyt buzgó, gyönyörű hangu énekeke volt, gyászdalokat ad elő.

(—) **GYÁSZMISE A GYÁRVÁROSI PLÉBÁNIATEMPLOMBAN A PÁPA LEIKI ÜDVÉERT.** Gyáspompát öltött kedden reggel a gyárvárosi katolikus plébániatemplom abból az alkalomból, hogy Rech K. Géza apátplébános ünnepi gyászmisét mondott az elhalt Pius pápa lelki üdvéért. A temp om zsufolásig megtelt ájtatos hívekkel. Megjelentek a gyászmisén a hatóságok képviselői is. Mise alatt az egyházi ének- és zenekar Wittmann Pál kántor vezetésével magasztos kórust adott elő. A temp om hajójának közepén díszes katófalk állott, amelyen a pápi jelvények, a pápai tiara, égő urna, a pápai színekből való virágos kereszt díszlett. A tumbát pálmák és gyertyák vették körül. Az apáti misén az asszisztenciát szolgáltatták Haubenreich Ferenc grábiás plébános, Fodor József központi pap, Bojhos Mihály, Hönig József és Haubenreich József káplánok.

(—) **Figyelmeztetés.** A propagandaminisztérium hirdetési osztályának igazgatósága felhívja ugy a magánosok, mint a magánvállalatok figyelmét arra, hogy minden kérvényt, melyet az igazgatósághoz intéznek, nyolc és egy leies bélyeggel kell ellátni. A kellően fel nem bélyegzett kérvények nem nyernek elintéztést csak abban az esetben, ha a bélyegtvény értelmében leróják a megfelelő illetéket.

(—) **HAMVAZÓSZERDA.** A farsangi vigalomnak vége, elkövetkezett a nagybőjt ideje és a katolikus egyház ma ül meg hamvazószerdát, amikor bűnbánóan járunk a templomba hamut hintoni fejünkre. Hamvazószerdán reggel az összes templomokban a szentmise előtt megy végbe a hamvazás. A püspöki székesegyházban reggel kilenc órakor Pacha Ágoston megyés püspök végzi a hamvazást, majd Waltner József dr. kanonok, püspöki irodai igazgató mondja a nagymisét.

(—) **FELHÍVÁS A MAGANISZTIVISELŐKHÖZ.** Felhívjuk a temesi tartományhoz tartozó magánisztiviseleket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy a még be nem küldött belépési nyilatkozatokat (Lista de adeziune) sürgősen küldjék be, hogy a taglétszámról pontos kimutatást készíthessünk. Belépési nyilatkozatok minden este 7 és fél óráig, 8 és fél óráig átadhatók az „Asociatiunea Voiajorilor Comerciali” helyiségében I., Piata Unirii 13. szám alatt. A szervező bizottság.

(—) **AZ UJSÁGÍRÓCHÉ MAI ESTÉLYE** az Ujságíróklubban lesz és ezen Sárkány Gábor, az ujságíró céh alelnöke a sajtóról és annak hivatásáról beszél. Az előadáson kívül, mely rendkívül érdekes ujságírói kérdéseket tárgyal és történelmi adatok során bemutatja a sajtó és ujság keletkezését, még Bojnicáné Ku-csár Juliska operaénekesnő és Moecca Hans baritonista operaáriákat énekel. A nívós műsort balettszám fejezi be. A műsor után tánc következnek. Az estélyre a belépés díjtalan és arra vendégeket a rendezőség szívesen lát.

Hőmérő minden házban legyen

Február 15–23 között vegyen egyet

Kecskemétinél
Bulv. Duca 2.
Külön hőmérőkirakat Erdemes megnézni!

— **NÉMETORSZÁG BORT VÁSÁRÁT ROMÁNIÁBÓL.** Bucarestből jelentik: Wohlat, a német gazdasági minisztérium igazgatója néhány nap óta a fővárosban tartózkodik. A német minisztériumi főtisztviselő a német-román kereskedelmi egyezmény alkalmazásának módjaitól illetékes román tényezőktől folytat tanácskozásokat. Itt említjük meg, hogy nagyjelentőségű szerződést írtak a ma Bucarestben 700 vagon 23 fokos és 250 vagon 11–12 fokos asztali bor Németországba való szállítására. Az exportálandó bort a németek 5, illetve 8 leies áron veszik át.

(—) **A temesvári állami kórház élelmezésének biztosítása.** A temesvári ipari szindikátus értesíti tagjait, hogy március 10 tizenhatodikán délután öt órakor a temesvári állami kórházban nyilvános árjelítés lesz a következő közszükségleti cikkekre vonatkozólag: hus, zsir, kenyér, liszt, tej és tejtermékek. Az ajánlatok zárt borítékban adandók be a kórház igazgatóságához.

(—) **AZ 1939. KOROSZTÁLYHOZ TARTOZÓ HADKÖTELESEK JELENTKEZÉSE A RENDŐRSÉGEN.** A rendőrség katonai ügyosztálya felhívja azokat az 1939. korosztályhoz tartozó ifjakat, akik március elsején katonai szolgálatra bevonulnak, de eddig behívót még nem kaptak, hogy délután 1–3 óra között jelentkezzenek az illetékes kerületi rendőrségen.

(—) **ELETUNT NŐ.** Hudák Ilona harminckilenc esztendő háztartásbeli nő az erzsébetvárosi Ion Vasiu uca 38. számú lakásán öngyilkossági szándékkal lumnállal megmérgezte magát. A mentők első segélyben részesítették és a kórházba vitték. A lapota súlyos.

(—) **BALESET A PÁLYAUDVARON.** Manea Gheorghe huszonöt esztendő vasuti fékező a józsefvárosi teherpályaudvaron tolatás közben két kocsit ütköztető közé került és súlyosan megsebesült. A mentők a szerencsétlen embert kórházba szállították.

(—) **A Temesvári Dalkör évi közgyűlése** ma, szerdán este kilenc órakor megy végbe a józsefvárosi Wagner (volt Scholier)-féle vendéglő helyiségében. A nagymutui dalárdának ez lesz az ötvenhetedik évi rendes közgyűlése.

— **ARADVÁROS ÉS A SZÁLLODÁK PERE A TEMESVÁRI KÖZIGAZGATÁSI BÍROSAĞ ELŐTT.** A temesvári közigazgatási tábla kedden foglalkozott a zaradi szállodatulajdonosok fellebbezésével, amelyet a városi lakberilettek kivételével nyújtottak be. A szállodások évekig általában fizették a szállodai szobák városi illetéke a bérleti érték tizenöt százaléka. A szállodatulajdonosok kifejtették, hogy az új terhet nem bírják el, de a városvezetés megmaradt álláspontja mellett, erre a szállodatulajdonosok közigazgatási pert indítottak, ahol ma került az ügy tárgyalásra és ott a város képviselőiben dr. Bejan Romulus polgármesterhelyettes két előterjesztést tett. Kérte egyrészt a fellebbezés elutasítását, mert a városvezetés csupán a törvény intézkedéseit teljesítette, amikor megszüntette az átalányrendszert, másrészt pedig arra nézve tett indítványt, hogy állapítsa meg a közigazgatási tábla hivatalból, miszerint ilyentermészetű ügyekben egyezség nem köthető. A közigazgatási tábla mindkét indítványnak helyt adott és ezzel nemcsak megerősítette a városvezetés vonatkozó intézkedését, de azt is megállapította, hogy a városvezetésnek évekre visszamenőlegesen jogában áll a szállodák forgalmának felülvizsgálása és abban az esetben, ha a tényleges forgalom után járó illetékek összege meghaladta volna az átalányösszeget, a különbözet megtérítését követelheti.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Csütörtökön, február 23-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu téren levő Göta gyógyszerterár.

A II. kerületben a Dacilor uton levő dr. Kovács gyógyszerterár.

A III. kerületben a Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszerterár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszerterár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerterár és Uj-kisodai Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tart.

— AZ ALKOTMÁNY ÉLETBELEPTETÉSÉNEK MEGÜNNEPLÉSE. Fényes külsőségek között ünnepli az ország népe az alkotmány életbe léptetésének egy éves fordulóját. Február 27-én lesz egy éve, hogy az új alkotmány, amelyet Őfelsége II. Carol király adott az országnak, életbe lépett. Ez alkalomból egész napra kiterjedő ünnepségeket rendeznek az ország valamennyi városában és községében.

— AZ ANGOL URALKODÓ PAR A NEW-YORKI VILÁGKIÁLLÍTÁSON. *Newyorkból jelentik:* Nagy-Britannia uralkodója és felesége a new-yorki világiállítást minden valószínűség szerint június 10-e körül tekint meg.

— MEGALAKULT AZ ÚJ BELGA KORMÁNY. *Brüsszelből jelentik:* Az új kormány megalakult. Miniszterelnök: Pierlot katolikus párti, külügyminiszter: Laudon szocialista, pénzügyminiszter: Gutt pártönkivüli, belügyminiszter: Eekeres szocialista, honvédelmi miniszter: Denis tábornok. A kormánynak két katolikus, egy keresztény demokrata, három szocialista és négy parlamenten kívüli tagja van. A gyarmatiügyi tárca egyelőre betöltetlen maradt.

(—) KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROK JELENTKEZÉSE A KERÜLETI RENDŐRSÉGEKÉN. A temesvári rendőrség felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a házakban lakó idegen állampolgárokat, valamint azokat, akiknek nincsen állampolgárságuk, kötelezzék, hogy két napon belül az illetékes kerületi rendőrségen irataikkal együtt feltétlenül jelentkezzenek. Ez a jelentkezés azt célozza, hogy az iratok alapján a külföldi állampolgárok adatait is pontosan be lehessen vezetni abba az ívbe, amelyet a háztulajdonosok legutóbb kötelesek voltak a lakórkól beadni. A rendőrhatalóság kifejezetten figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy azoknak is jelentkezniük kell, akik nem bírnak egyáltalában állampolgársággal.

(—) Beiktatták Orsova új polgármesterét. Zarcula Lazar dr. volt temesvári rendőrfőnököt, aki évek óta orsovai ügyvéd, nemrég — mint jelentették — Orsova polgármesterévé nevezték ki. Zarcula dr. polgármester beiktatása tegnap ment végbe.

(—) Községek kiüldöttségei a helytartóságon. Tegnap Blazsova, Fény, Brazova és Bobda községek kiüldöttségei jelentek meg a királyi helytartóságon és legelőik rendezését kérték.

(—) VETERÁNY VIKTOR NAGYAPA. Veterány Viktor dr. ügyvéd, a temesvári magyarság ismert tagja, nagypapa lett. Leánya, Bonomi Istváné, született Veterány Margit, sági gyógyszerész nő egészséges leánygyermeknek adott életet. A kislányt Agnesnek keresztelik. Veterány Viktor dr. ügyvédet nagypapásága alkalmából számosan üdvöztették.

(—) NEMZETGYALÁZÁS MIATT ELITELT GAZDA. Botyán Pál öregfalui gazdálkodó ez év január 17-én kissé mélyen nézett a pohár fenekére és amikor talákozott egyik régi ismerősével, olyan kijelentéseket tett előtte, amelyek miatt megindult ellene az eljárás nemzetgyalázás miatt. A temesvári katonai törvényszék tegnap tárgyalásán Ionescu Titus ügyvéd a védőbeszédében az enyhítő körülményekre utalt. A katonai törvényszék ezeket figyelembe vette és Botyán Pált három hónapi fogságra ítélte.

(—) Jubilál a legrégebbi bányai közház. Az aravcai színház — mint arról már megemlékeztünk — ebben az esztendőben lett százhusz esztendő. A jubileumot az ünnepségek sorozatával ülik meg. Az aravcai Kaszinó és Színház-Egyesület vasárnap díszgyűlést tartott, amelyen Teicu Ion dr. volt prefektus és Seitz Ferenc mondtak beszédeket. Teicu Ion dr. volt prefektus tegnap kihallgatáson jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartónál, akit a tavasszal tartandó főünnepségre meghívtak. A helytartó ki látásba helyezték részvételét.

(—) Elhunyt matróna. Özv. Altmaier Erzsébet gyárvárosi magánzónó 84 éves korában elköltözött az élők sorából. Az elhunytban Mann Adam gyárvárosi cukrász felesége édesanyját, Valkay Károly táncmáster családjá pedig közeli rokonukat gyászolják. Özv. Altmaier Erzsébet temetésé csütörtök délelőtt lesz a gyárvárosi katolikus temető kápolnájában.

— EGYMILLIÓ EMBER EGY ANGOL HADIHAJÓ VIZREBOCSÁTÁSÁNÁL. A legnagyobb angol cirkátó, a King George V. nevű hajót VI. György király jelenlétében a Walkerton Tyne-i kikötőben vizrebocsátották. A cirkáló felavatásán egy millió ember vett részt. A hajó 35.000 tonnás és óránként 23 csomóval halad. Személyzete 1500 emberből áll. Az építkezési költségek 8 millió angol fontot tesznek ki. Az utóbbi 14 esztendő alatt ez az első cirkáló, amit Angliában építettek.

— ZÜRICHII TÖZSZEZÁRAT: Páris 11.65 és fél, London 20.62 és háromnegyed, Newyork 440.12, Milánó 23.16, Amszterdam 235.00, Berlin 176.62, Szófia 5.40, Prága 15.07 és fél, Varsó 83.12, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.37.

KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE!

Utlevél nélkül

1939. március 9—15-ig! Csak fényképes személyazonossági igazolvánnyal, Részvételi díj 1490 lei

Jelentkezések a

KÖZPONTI BANK Romanía MENETJEGYIRODÁBAN Timisoara, I. Str. Alba Iulia 1. Telefon 15-15.
BIRDEV Timisoara, IV. Str. I. C. Bratianu 45. Telefon: 26—83.

Hátborzongató kísérletek, amelyek révén egy bucurestii orvostanár már tizenkétszer adott találgatást a halálnak

A tudomány uttörői magasztos munkáik közepette nem egyszer dacolnak halálos veszedelmekkel. Akad közöttük nem egyszer olyan is, aki a saját bőrét viszi a vásárra, saját testével kísérletezik, sőt esetleg vállalja a biztos pusztulást is, csak hogy megoldjon ismeretlen problémákat, előre vegye a tudományt. Vannak orvosok, akik a rádiummal kísérleteznek szent makacssággal és nem távoznak laboratóriumai örbeljükről még akkor sem, amikor izenként hullanak le tagjaik; orvosok, akik

a belpollosok táborában öregbittle ismereteket,

sőt vannak a gyógyításnak olyan önkéntes mártírjai is, akik a legfelmertesebb bacillusokat oltják a saját testükbe, hogy annál biztosabban tanulmányozhassák romcsoló kórok terjedését, azok átmeneti állapotáit.

A kutatószomjúságnak ilyen félelmet nem ismerő herosa Minovici dr. a bucurestii törvényszéki intézet igazgatója, aki azt tűzte ki céljául, hogy megismerje azt az állapotot, amikor

az ember az élet és a halál választóján léleg.

Fantasztikus kísérlet. Nem igen hiszünk, hogy a tudomány emberei valaha is megpróbálkoztak volna azzal gyakorlatilag, amit a tudós Minovici tanár tűzött ki célként: hogy az agónia jelenségeit kutassa és tanulmányozza önmagán. Ilyen gondolatokkal eddig legfeljebb Poe Edgar, Ewers, Wells és hasonló démonikus írók regényeiben találkozunk. Most azonban eleven valósággá vált dr. Moreau alakja, Minovici személyében, aki

a bucurestii törvényszéki intézet helyiségében végeztette meg a kísérletét.

Az elzászi Neues Europa című újság tudományos rovatában hosszan számol be a román tudós egyedülálló munkásságáról. Minovici tanár eleinte

(—) Eljegyzés. Nemes Gizi és Szilágyi Árpád jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(—) HAZASSÁGOK. Az anyakönyvi hivatalban a következő mátkapárok kötötték házasságukat: Farkas Márton kereskedő és Reiszmann Etel, Wertheimer Jenő nyomdavezető és Gerendai Magdolna, Hord Vasile cipész és Petcu Julianna, Pelz Mihály és Peter Anna.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Heber Hildegard Erzsébet, Rohrer Károly Zoltán, Cserevnyák István, Burai József, Wächter Judit, Österling Orsolya Zsuzsánna, Bot Ecaterina, Augner Katalin Krisztina, Popovici Melania Anna, Patotics Rudolf.

(—) ÜTKÖVEZÉSEK. A város több uttest közvezését határozza el, azonban a túlmagas költségeknek csak a felét akarja vállalni, míg a másik fele az érdekelt háztulajdonosokat terhelni. Az útburkolat annak kivételé szerint négyzetméterenként 170 500 leibe kerül. Amennyiben az egyes utcákban a háztulajdonosok többsége a következő költségekhez hozzájárul, úgy még ebben az évben megtörténik a kövezés. A város az érdekelt háztulajdonosokkal a következő napokon kíván tárgyalni: március 6: Sverin, Ardelean és Micu utcák, március 8: Zürich, Barcelona és Constantin utcák, március 9-én: Mierla, Rosu és Costin utcák, március 11-én: Eroilor de la Tisa és Filipescu körútak, március 13-án: Decembrie és Baba Dochia utcák, március 15-én: Romulus és Coroana utcák, március 16-án: Brancoveanu, Rozalia és Brediceanu utcák. A háztulajdonosoknak a következő költségeket öt év alatt kell megfizetni.

(—) ÖNGYILKOS GYÓGYSZERÉSZ. Kiszető temesmegyei községben Friesenhahn József gyógyszerész a gyógyszerrel szomszédos lakásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. Friesenhahn felesége néhány év eőtt meghalt és a gyógyszerész, aki két gyermekével magára maradt, búskomorra lett. Ehhez hozzájárult még az is, hogy gyógyíthatatlan szervi betegség gyötörte. Már többször hangzott, hogy öngyilkos lesz és fenyegetését most beváltotta.

azokat az öngyilkosokat tanulmányozta, akiket vízszatárított az életbe. Később azonban saját testén folytatta a kísérleteket. Eddig már

tizenkétszer vitt magán véghez akasztászerű műveleteket

és minden esetben addig folytatta a dolgot, míg elvesztette eszméletét. Legutóbb már huszonhat másodpercig volt ügyszó-ván halott. A kiváló tudós közli érzéseit is.

— Az akasztás után az ötödik másodpercben úgy éreztem, hogy minden biborszínűvé válik körülöttem, majd fekete fától szállt le rám... Azután csodálatos gyorsasággal vonultak előttem más és más képek. Hirtelen mintha kegyet-énül szaggató elektromosság tépett volna, majd elvesztettem eszméletemet...

Mások elevátorszerű szerkezetet vitt laboratóriumába és

két méter magasságra vonta fel magát.

Kis idő múlva nagy zaj tört a fölébe, mint valami szörnyűséges bögés. Már nem hallotta a szó gáló szavát, aki feloldozta a zsinetet. Így kísérletezik az élet és elmulás partjain a tudomány életénél is jobban becsülő tudós tanár. És a halál vajjen milyen lehet? — kérdezték egyszer. Minovici professzor csak mosolygott és így válaszolt:

— A halál mindezekben túl kell, hogy megdör-ténjék. Tehát

csak közelébe férhetünk az élet örök kérdésének.

De mire megadhatnák a földi várakozóknak a választ, már nincs módunk őket tájékoztatni. Mert odaát vagyunk a túlsó parton, ahonnan még sohasem tért ember vissza.

(Flaneur).

(—) A BÜNYÜGI OSZTALY FŐNÖKÉNEK GYASZA. Sulyos csapás érte Luputiu Andrei rendőrkormányzó, a temesvári rendőrség bünyügi osztályának főnökét. Edesapja, aki Bihar megyében, mint nyugalmazott iskolaigazgató élt, meghalt. Luputiu bünyügi főnök iránt, aki elutazott a temetésre, általános részvétel nyilvánul meg.

(—) HALALOZÁSOK. Meghaltak: Debreczeni Viola tizenkilenc napos, Veres Rozália született Penes nyolcvanhárom éves, Rasztinszky Antonia született Csadlik hetvenkilenc éves, Mihálik Veronika született Devics nyolcvanhat éves, Lulay István József hét hónapos, Tenche Julianna született Schadek nyolcvanegy éves, Craciun Petra Angela négy hónapos, Deffert Magdolna született Steigerwald hetvenkilenc éves.

(—) A TEMESVÁRI MENTŐK JANUARI MŰKÖDÉSÉRŐL KÉSZULT KIMUTATÁS szerint az elmúlt hónapban 103 esetben nyújtottak első segélyt, 256 esetben végeztek betegszállítását és 391 esetben teljesítették mozgóórszolgálatát. A temesvári mentők segítségét az elmúlt hónapban összesen 755 esetben vették igénybe.

(—) A NYUGDÍJKÖNYVEK SZAMFEJTÉSE DELUTÁN TÖRTÉNIK. A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya közli, hogy a nyugdíjkönyvek számfelvétele csak delután 4—7 óra között történik. A számfelvétele különben már ma befejeződik.

(—) Gátaljai farsang. Gátalja magyarsága vídámán töltötte a farsang utolsó napjait. Vasárnap este a Kapornay-vendéglő termében a Katolikus Népszövetség gátaljai tagozata rendezett táncmulatságot, amelyet húsz magyar ruhás pár bevonulása nyitott meg. Hétfőn ugyan csak a Kapornay-vendéglőben tartották meg a fiatal házások bálját. Mindkét mulatságon nagyszámú közönség jelent meg, amely kiváló ki-virradatig táncolt.

(—) A TEMESVÁRI PINCÉRBÁL a legtal-jesebb siker jegyében zajlott le. Szépségverseny is volt, melyet a következő párok nyertek: Vincze Mancika és Stanciu Mihály, a Schnur-ásterem if-júmnakása, Szlovák Ionka és Bernemisza Béla, Österreicher Eszti és Don Mihály.

= KÖZGAZDASÁG =

Ezerhatszáz cég kérte felvételét az exportörök listájára

A kérvények kétharmad részét kedvezően intézték el. — Elsejétől csak az elismeri exportörök vihetnek ki árut

Az exporttestület megalakítása végett folyamatba tett lépések első része befejezést nyert. A beérkezett kérvények felett már döntött a szakbizottság és a döntésnél a szempont az volt, hogy az egyes jelentkezők a múltban mily tevékenységet fejtek ki. Az 1700 kérvény kétharmad része kedvező elintéztést nyert, ami annyit jelent, hogy ezek a kérvényezők felkerülnek a hivatalos exportlistába, ame-

lyet e hó végén meghirdetnek a Monitorul Oficialban. Csak kisebb és kellő garanciával nem rendelkező cégek kérelmét utasították el és azokat, akik a múltban nem vettek részt az áru kivitelben. A listára kerülnek mindazok, akik eddig is tagjai voltak valamely exportszindikátusnak. A munka ilyen előrehaladta mellett nincsen kilátás arra, hogy a március elsejei terminust meghosszabbítsák.

Milyen vámtételű áruk behozatali engedélyét adják ki e héten?

A többi engedélyek kiadására csak a jövő héten kerül a sor

Bucurestiből jelentik: Bujoiu nemzetgazdasági miniszter pénteken írta alá az 1939. első negyedére szóló importengedélyek kiadására vonatkozó együttes táblázatot, amelynek alapján a nemzetgazdasági minisztériumban ma megkezdték az importengedélyek kiadását. E héten csak a kliringes államokba szóló importengedélyek kerülnek kiadásra és csak az ipar nyersanyagaival kapcsolatban. Az ipar többi államokba szóló engedélyei, valamint a kereskedelem importengedélyeinek kiadása csak a jövő héten történik meg.

Az iparvállalatok kliringes államokba szóló engedélyeit a külkereskedelmi irányító igazgatóság következő osztályai adják ki: A.) osztályon: a 274, 494, 862, 863 és 864. vámtarifátétel alatt szereplő nyersanyagokat, a B.) osztályon: a 862, 864, 1006 és 1030—1033. vámtarifátételek alatt szereplő nyersanyagokat, a C.) osztályon: a 413, 274, 862, 863, 874, 1031, 1033 és 1569 vámtarifátételek alatt szereplő nyersanyagokat.

Árfolyamok, gabonaárak

KEDD, FEBRUÁR 21.

A hivatalos devizárfolyamok a következők: (az első szám a vétel, a másik az eladás jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyelik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, feár nélkül.

A bányági gabonapiacra a buza irányzata csendes és a tengeri irányzata lanya. Megfelelő kereslet hiányában a piac üzletelen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagyalmi liszt 760 lei százkilónként.

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai hullámzóak, Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki: Palesztinai font, 30 százalékos szabadkvóta 1700—1720, angol font, 30 százalékos szabadkvóta 1640—1650, angol font, 20 százalékos kvóta 1290—1300, angol font, 40 százalékos kvóta 1015—1020, hollandi forint, 30 százalékos szabadkvóta 188, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 352, svájci frank, 30 százalékos kvóta 78—80, francia frank, 30 százalékos szabadkvóta 9.20—9.40, belgas (klirings) 56, belgas, 15 százalékos 60, svéd korona, 30 százalékos kvóta 84.

Közgazdasági hírek

★

Petróleumot vásárol ismét Franciaország, a román piacon ezuttal, 400 ezer tonnát. A vonatkozó megállapodás a napokban jön létre.

★

A Telefonársaság március 8-án tartja évi közgyűlését, de az elterjedt hírek ellenére nem lesz alapítókezelés. Sor kerül azonban az alapszabályok módosítására.

★

A Resitu meghosszabbította az államvasutakkal kötött szerződést, amely így 1942-ben jár le és újabb mozdonyállítást kerül három éven belül effektuálásra.

★

A Bucurestii tőzsde szindikátusának újabb intézkedése szerint azokon a napokon, amikor a tőzsde nem dolgozik, a szabad forgalomban sem köthetők nyelvek.

★

A Creditul Industrial 5 millió lejes kölcsönt nyújtott a Stan Rizescu részvénytársaságnak.

★

Két legnagyobb petróleumvállalat fúziója elvben befejezett dolog. Az egyesülést a társaságok évi rendes közgyűlésén fogják jóváhagyni.

Harminc évig szenvedtem súlyos gyomorbanban

írja nekünk többek között Czelnay Gyula, Arad, majd a következőképpen folytatja:

... nagyon sokféle orvosságot kaptam, de egyik sem segített: Az étkezésben szigorú diétát tartottam és fájdalmaimat csak szódbikarbónával tudtam csillapítani. Rövid megszakítással 4 üveg GASTRO-D-t vettem be és most fájdalmaim teljesen megszűntek és olyan ételek fogyasztását engedem meg magamnak, amelyek élvezetéről a GASTRO-D. használata előtt álmodni sem mertem volna. Megragadom az alkalmat, hogy ezúton kifejezzem hálámát az Ön által forgalomba hozott GASTRO-D. iránt. A kitűnő szert több gyomorbeteg ismerősömnek ajánlottam itt Aradon s mind hálásak érte...

Fenti köszönőlevél mindennél jobban bizonyítja a GASTRO-D. rendkívüli gyógyító hatását.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

(=) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a hetipiacon a következők voltak: tojás darabja 150—180 lei, szárazbab kilója 14—16 lei, lenese kilója 14 lei, kalarábé darabja 1—4 lei, sárgarépa 3—5 lei, paszternák kilója 8—10 lei, vörös cékla kilója 3—5 lei, torma darabja 1—3 lei, káposzta fejenként 4—7 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, zöld petrezselyem csomónként 1 lei, levesbe való zöldség csomónként 2 lei, paraj kilónként 24—26 lei, fiatal hagyma csomónként 1 lei, tejfel literje 40—45 lei, tehénturó kilónként 12—14 lei, juhturó kilónként 32—36 lei, főzővaj kilónként 64 lei, teavaj kilónként 72—80 lei, alma kilónként 12—20 lei, csirke párja 35—70 lei.

= AZ SZEMÉLYZETI TÁBLÁZATOK FELÜLVIZSGÁLÁSA. A nemzeti munkavédelmi törvény alapján a múlt hó végéig beterjesztett személyzeti táblázatok felülvizsgálata ma kezdődött meg a munkaügyi minisztériumban.

= AZ ARGENTINAI BÚZA ÁRA. A búzában megcsappant keresletet az argentinai bőséges és jóminőségű buzakészletek a nemzetközi piacon való megjelenése okozza. Az argentinai búza azonban nem olcsó, mert az állam, amely Argentinában a gazdák teljes készletét felveszi, az árakat erősen tartja és így csak mennyiséget jelent az ottani buza, de az európai államokban az árak még nem versenylépesek. A tengeritermés Argentinában nem elegendő és így a belső fogyasztás búzára fog szorítkozni.

A VILÁG

★

SZORGALMASAN készül első orvosi vizsgájára Robert Battersby, a londoni egyetem 72 éves orvostanhallgatója. Mr. Battersby városi tisztviselő volt Herefordban s 1929-ben nyugodalomba vonult. Most, mint maga mondja, „ideális körülmények között tanulhat”. Mikor a középiskolát elvégeztem — meséli a 72 éves orvostanhallgató — apám azt mondta, hogy három foglalkozás között választhatok, nap lehetek, orvostudományt, vagy jogot tanulhatok. Én a jogot választottam, de hamarosan megbántam elhatározásomat. Leküzdhetetlen vonzalmat éreztem az orvostudomány iránt. Még joghallgató koromban megfogadtam, hogy amint időm és pénzem lesz, beiratkozom az orvosi fakultásra. Kívánságom csak nyugodalombanuláson után teljesülhetett. Néhány évig pihentem, aztán hetvenéves koromban megkezdtem orvosi tanulmányaimat, hogy ifjúkori fogadalmam teljesítem.

★

ELISABETH SLOAN CHESSEY londoni ideggyógyász a következő meghatározást adta „a jó titkárnőről”:

— A jó titkárnő az, aki meg tud felelkezni a saját idegbajáról és csak főnöke idegbajára van tekintettel.

★

MINT HOLLYWOODBÓL JELENTIK. Darryl Zameck filmet készít Alexander Graham Bell-nek, a telefon feltalálójának életéről. A film, melynek színhelye Boston lesz, a századvég egész hangulatát feltámasztja. Minden tekintetben hű lesz a film a valósághoz, — egyetlenegy kivétellel. Bell, mint korának férfiai általában, szakállat viselt. (Éppen menyasszonya kérésére növesztette meg). De azóta az izlés nagyon megváltozott. Szakállas filmhősnek ma már nem lenne sikere Amerikában és ezért úgy határoztak, hogy Don Améche borotvált arccal játssza el a nagy feltaláló szerepét.

SPORTSEMÉNYEK

Megkegyelmeztek a Ripensia elitelt játékosainak

Megirtuk, hogy a buzai törvényszék elitelt Bindea, Pavlovici és Kohn futballistákat, a Ripensia játékosait, mert egyik utazásuk alkalmával összeveszttek a vasúti kalauzzal és azt a vita hevében össze-vissza verték. A bíróság hatósági személy megsértése miatt a három játékost

egyenként két heti fogházra ítélte és ezzel bizonytalanná vált, hogy a tavaszi bajnoki fordulóban résztvehetnek-e. A kérdés most sportszempontból kedvező megoldást nyert, mert a buzai törvényszék OFélsége kegyelmi rendelete alapján a három játékos büntetését elengedte.

Megszűnt a sportegyesületek 75 százalékos utazási kedvezménye

A sportegyesületek részére eddig engedélyezett 75 százalékos utazási kedvezményt, mint már jelentettük, a CFR vezérigazgatósága az Ország Öre új szabályainak megjelenése napjától beszüntette és így a sportegyesületek most már csak ismét 50 százalékos kedvezményű vasúti igazolványokkal utazhatnak. A sportegyesületek tehát most ismét meg kell szerezzék a fé árú utazási igazolványokat, ha vidéki versenyekre, mérkőzésekre kedvezményes áron akarnak utazni.

A sportegyesületeknek kívánunk szolgálatot tenni, mikor alább leírjuk, hogy mily módon kell beszerezni az 50 százalékos vasúti igazolványokat.

Az egyesületek legelőször két egyforma szövegű bélyegtelme kérvényt kell írjanak szakszövetségüknek címezve (futball, atlétikai, stb.) és abban kérniük kell, hogy a szövetség állítsa ki részükre a mellékelt kimutatásban (melyet szintén két példányban kell kiállítani) foglaltak részére 50 százalékos kedvezményű arcképes vasúti igazolványt. Csak ennyit kell írni a kérvénybe.

A mellékelt kimutatásban aztán fel kell sorolni a játékosok (versenyzők) neveit, lakcímét és szövetségi igazolványaink számát és úgy a kérvényt, mint a kimutatást elnöki és titkári aláírással és klubbélyegzővel kell ellátni. Az igazolványok darabjait egyedejű eg postán 135 le kell beküldeni a szakszövetségnek, melynek megtörténtét a kimutatáson fel kell tüntetni. — A 135 leles díjban benne foglaltatik az igazolvány ára, a kiállítási díj, a CFR biztosítási és útbélyeg ára is.

A szakszövetségek aztán az egész kérést átte-

szik a Főszövetséghez, mely az igazolványokat kiállítja és elküldi.

Az egyesületek saját érdekében cselekednek, ha mielőbb kiváltják ezeket az igazolványokat, mert — sajnos — egyelőre nincs kilátás arra, hogy rövidesen visszakapják a 75 százalékos kedvezményű igazolványokat.

Sporthirek mindenfelől

Husvétitornát rendez a kolozsvári Victoria.

A kolozsvári Victoria már régebbi idő óta tárgyalásokat folytat a belgrádi SK, Jugoszlávia és a HASK vezetőségével egy Kolozsváron megrendendő husvétitorna ügyében. A jugoszlávok nem fogadhatták el a meghívást, ezért a kolozsvári csapat vezetősége svájci csapatok vezetőségénél érdeklődött. Az egyik zürichi egyesülettel már olyan előrehaladott tárgyalásokat folytatnak, hogy vendégszereplése igen valószínűnek látszik.

Sikeresen mutatkozott be Bartunek a ploestii Tricolor csapatában. Bartunek cseh játékos, akit a ploestii Tricolor leszerződött, vasárnap mutatkozott be új csapatában. Bemutatkozása sikerült, a Tricolor győzött, a győztes gólt Bartunek rugta.

Összeállították a hollandok ellen játszó magyar válogatott csapatot. Dietz dr. szövetségi kapitány összeállította a hollandok ellen játszó magyar válogatott csapatot, amely a következők: Szabó—Korányi, Bíró—Lázár, Turay, Dudás—Béki, dr. Sárosi, Zsengeller, Cseh, Titkos. Ez az összeállítás azonban nem végleges, mert a szövetségi kapitány egy-két poszton változtatást eszközöl. Sárosi dr., Lázár és Béki most utazik a csapat után, míg Szalay, Rozsáli és Pálya hazatérnek Budapestre.

Döntetlenül végződött a Páris-Prága városok közötti mérkőzés. Párisban ütközött meg a két város válogatott labdarúgócsapata. A mérkőzés döntetlen eredményt hozott. A két csapat a következő összeállításban játszott: Páris: Hiden—Dupuis, Tarrío—Zabalo, Jordan, Digne—Aston, Simonyi, Zatelli, Heisserrér, Veinante, Prága: Boksy—Burger, Daucik—Kostyalek, Boucek, Kopecky—Riha, Senecky, Bican, Nejedly, Horak. Góllövők Veinante, illetve Bican.

Délamerikába költözött egy híres budapesti futbalista. Budapestről jelentik: Sas, a Hungaria válogatott jobbcsélsője tegnapi Párisba utazott. Huszonharmadikán száll hajóra és Délamerikába megy, ahol két éves szerződést kapott.

Sulyos vereséget szenvedett a Liguria, a Bologna került az élre. Az olasz bajnokságban a Liguria csapata sulyos vereséget szenvedett az Ambrosiana együttesétől és így, bár csak döntetlen eredményt ért el a Torino ellen, mégis a Bologna került az élre. Eredmények: Torino—Bologna 1:1, Lazio—Livorno 3:2, Bari—Novara 1:0, Genova—Milan 2:0, Ambrosiana—Liguria 5:2, Napoli—Juventus 4:1, Triestina—Róma 2:1, Lucchese—Modena 1:0. Első Bologna 27 pont, 2. Liguria 26, 3. Torino 25 pont.

A magyar főiskolai válogatott legyőzte Ciprus válogatottját. A turán levő magyar főiskolai válogatott csapat 4:1 arányban legyőzte Ciprus válogatott együttesét.

DÉLI HÍRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

25

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Újnyomás tilos.

Alexandre Limoujel maga mellé szólította Mariannét és megindította a kocsi, amely lassan ki-gördült a boxból.

A felügyelő tiszteletteljesen köszönt.

— Bon jour, monsieur, — válaszolt Limoujel — délután visszatérünk.

Az autó nemsokára már kint volt az utcán. Limoujel ugyan az utóbbi időben ritkán ült volán melett, azonban ez nem látszott meg rajta. Vezetése biztos és ügyes volt. Eleinte mérsékelt sebességgel haladt, mert előbb saját magát akarta ellenőrizni, de később egyre fokozta a sebességet.

Marianne boldogan ült mellette. Alexandre most egészen más ember volt a szemében. Eddig rendszerint csak késő éjjel látta, amikor gyüroten és fáradtan tért haza a lakából. Olyankor kevés ideig fennmaradtak, aztán következett a lefekvés. Napközben a férfi rendszerint aludt és estefelé kedvetlenül ébredt, sebtiben készülődött és pár szó után elrohant.

Néha megtörtént az is, hogy Alexandre, amikor este a szőlőbe ment táncolni, meghagyta Mariannának, hogy éjszaka melyik kávéházban várakozzék rája. Olyankor artisták és artistanők társaságában reggelig mulattak, duhajkodtak. Ilyen szórakozásra azonban csak ritkán került a sora. Limoujel ugyanis, aki eddig az utjába kerülő nőikkel csak játszott és szerette magát, de viszonyszerem nem volt benne irántuk, most az egyszer komyan behabbarodot Mariannaba. Már annyira jutott, hogy önmaga előtt sem tagadta, mennyire szereti a lányt. És féltékeny volt rá. Azért nem szerette barátai társaságába vinni. Tudta ugyan, hogy pajtásai nem igen mernek komolyan udvarolni annak a lánynak, akit

a magának mond, de azért lehetségesnek tartotta, hogy valamelyik titokban mégis kikezd vele. Alexandre jó! ismerte önmagát és ismerte pajtásait is.

Nem csoda, hogy ezek után Marianne sokszor elkéseredett és dühöngött. Egész napokon keresztül mindig egyedül volt a kicsiny lakásban. Kedvesét csak éjjel látta rövid ideig és bámulhatta nappal, amikor szemét lehunyva mélyen aludt. Mindehhez hozzájárult az is, hogy megtörtént, hogy Alexandre néha napokig egyáltalán nem jött haza, mint most legutóbb is.

Ilyenkor a szegény leány kétségek és rémlátások gyötörték. Valójában ő is nagyon szerette Limoujelt és törni, zuzni, sőt gyilkolni tudott volna arra a gondolatra, hogy Alexandre megesálja, vagy esetleg többé egyáltalán nem is tér vissza hozzá.

Sokszor elábrándozott arról, milyen boldogok lehetnének, ha a fiu más pályát választana, valami rendes polgári foglalkozást és felhagyna az éjszakai étellel.

Ez volt a magyarázata annak, hogy aránylag könnyen egyezett bele Alexandre tervébe.

— Inkább szedjen ki most egyszerre ettől a nőfől sok pénzt, mint, hogy folytassa és sok nőfől esténként kevés pénzt kapjon. Ha sikerül a nagy érvágás, akkor vége lesz a mostani hányatott életünknek, — gondolta magában Marianne. Marianne igazi háziasszonylétet volt és arra teremtette az Isten, hogy rendben tartsa egy férfi házatját és gondoskodjék születendő gyermekei neveléséről.

Azért volt tehát derűs hangulatban, amikor ott ült a száguldó autóban Alexandre mellett és elnézte, hogy annak tebe milyen hozzáértően vezeti a gépkocsit.

Gyengéden tette keztyűs tenyerét Limoujel karjára.

— Nem zavarlak, mon chér, ha beszélgetek?

— Korántsem, kedvesem, csak beszélj.

— Nagyon szeretném, Alexandre, ha a terved sikerülne. Mondd, akkor igazán itthagyjuk Páris-t és vidékre vonulunk?

— Feltétlenül, Marianne, feltétlenül. Nézd, negyven esztendő vagyok. Elég volt nekem az

eddig kapkodó életből. Belecsömörödtem. Csak azért kerültem erre a pályára, mert alapszám véve nem tanultam meg semmit, amiből megélhetnék. Kalandos természetem már gyermekkoromban megnyilvánult bennem, amikor nem ikekeztem tanulni és gyakran meglógtam az iskolából. Apám korán elhalt, anyám pedig gyenge volt ahhoz, hogy kordában tudjon engem tartani. Mikor aztán az anyám is meghalt és én kezemhez kaptam örökségemet, a szórakozásnak és mulatozásnak szenteltem minden időmet. A pénz egyszer csak elfogyott és én nem tudtam mihez kezdeni. Akkor lettem énekes és kávéházi táncos. Ezt egy jóléti artistának köszönhetem, akivel összebarátkoztam még abban az időben, amikor vagyonom volt.

Alexandre erősen bugatta az autó szirénáját, hogy egy előtűk haladó parasztszekeret kitérésre innsen, aztán folytatta elbeszélését:

— Tudod, tu'ajdonképpen öngyilkos akartam lenni, amikor a pénzem elfogyott és nem tudtam mihez kezdeni. Nápokig nem mozdultam hazulról és már annyi pénzem sem volt, hogy vacarázni tudjak. Akkor történt, hogy váratlanul meglátogatótt artista barátom. Azt hitte, beteg vagyok, amiért nem mutakozom. Amikor belépett hozzám, már nem volt időm elrejtteni az asztalon előttem heverő revolvert. Faggatni kezdett és zavart választáimból csakhamar tisztában volt mindennel. Nem próbált vizsgáztatni, hanem azt mondta gorombán, hogy marhaság az életet önként eldobni. Mondta, hogy aki úgy tud énekelni és táncolni, mint én, abból is megélhet. Addig beszélt, amíg fölébresztette az életkedvemem és beegyeztem, hogy artista leszek. Barátom szerelte nekem az első szerződést. Látod, Marianne, így kerültem erre a pályára. Most már azonban elég nekem belőle és szakítani akarok vele.

Marianne hálásan nézett Limoujelre.

Az autó irattáskájában levő térkép és Marianne magyarázatai a-apján Alexandre hamarosan eltalált Jessie Boccup barátjának birtokára. Marianne csak az autóban vallotta meg Alexandrenak, hogy egy alkalommal Jessie kíséretében már járt is a birtokon.

(Folytatása következik.)

